

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Lis
POWIAT SZCZECINECKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Artur Adamski
POWIAT PŁOŃSKI

Sebastian Burdzy
POWIAT ŚREDZKI

Robert Godek
POWIAT STRZYŻOWSKI

Mirosław Graczyk
POWIAT TORUŃSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Jan Kaluszkiewicz
POWIAT CIECHANOWSKI

Janusz Mielczarek
POWIAT ŁĘCZYCKI

Artur Pizoń
POWIAT JANOWSKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Piotr Rzeszotarski
POWIAT SIERPECKI

Marek Szczepański
POWIAT CHOJNICKI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Artur Maruszczak
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

CZŁONKOWIE

Piotr Babicki
POWIAT STARACHOWICKI

Leszek Bajon
POWIAT ŚLUBICKI

Artur Bieliński
POWIAT ZGORZELECKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Sebastian Szaleniec
POWIAT BĘDZIŃSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/216/24

Warszawa, 4 października 2024 roku

Szanowna Pani

Urszula Pawłowska

Przewodnicząca Komisji

Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Sejmu RP

Szanowny Pan

Michał Krawczyk

Przewodniczący Komisji

Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej

Sejmu RP

Dotyczy: druk nr 435

Szanowni Państwo Przewodniczący,

w nawiązaniu do stanowiska Rady Ministrów z dnia 27 września 2024 r. (pismo znak DSP.WPP.0640.57.2024) w sprawie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska (druk nr 435), proszę przyjąć następującą opinię Związku Powiatów Polskich.

Strona rządowa przedstawiła negatywne stanowisko co do rozwiązań zaproponowanych w projekcie argumentując to głównie tym, że zmniejszy to przychody wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW). Argument ten jest oczywisty, chociaż Projektodawcy nie ukrywali takiego skutku proponowanych zmian. Niemniej, należy mieć na względzie, że:

1. ostateczne skutki dla systemu finansów publicznych, rozumianych jako całość (finanse budżetu państwa, funduszy pozabudżetowych oraz samorządu terytorialnego) są neutralne – zmienia się jedynie dysponent części środków uzyskiwanych w ramach opłat i kar środowiskowych. W dodatku są to środki, które „zostają” przy jednostce, która obecnie te pieniądze transferuje do WFOŚiGW, a nie trafiają do podmiotu trzeciego;

2. środki te będą „znaczone” w tym względzie, że będą musiały zostać przeznaczone przez jednostki samorządu terytorialnego na działania środowiskowe lub proekologiczne, zgodnie z art. 403 Prawa ochrony środowiska;
3. wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej od 2017 roku de facto podlegają rządowi. Mimo wezwań ze strony samorządowej, także w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, o przywrócenie im bardziej samorządowego charakteru, obecny Rząd nie planuje zmian w tym zakresie. Dlatego finansowanie WFOŚiGW powinno bardziej opierać się na finansowaniu z innych źródeł niż opłat i kar pobieranych przez samorządy. Dodatkowo, należy mieć na uwadze, że przychody te – jak zauważa sam Rząd w swoim stanowisku – są różne w zależności od roku, a więc niestabilne. Opieranie działalności WFOŚiGW na wpływach z opłat i kar (których teoretycznie może nie być) jest ryzykowne i należy przemyśleć inny mechanizm ich zasilania (choć obecna ustawa Prawo ochrony środowiska już przewiduje szeroki katalog źródeł przychodów – jest ich kilkadziesiąt).

Ponadto, nowelizacja ma dotyczyć jedynie przekazywania „nadwyżek” z tytułu opłat i kar, a nie likwiduje podstawowego mechanizmu podziału środków pochodzących z tych źródeł, w których uczestniczą Narodowy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Nadal będą one otrzymywać swoje podstawowe, odpowiednie udziały procentowe we wpływach z tytułu opłat i kar na zasadach określonych w art. 401 i 402 Prawa ochrony środowiska.

Rada Ministrów nie kwestionuje racji stojących za projektem (co przyznaje wprost). Jedyne argumenty opiera tak naprawdę na zmniejszeniu przychodów WFOŚiGW, które jakoby mogły w mniejszy sposób finansować działania jednostek samorządu nie uzyskujących nadwyżek. Jest to jednak przejaw centralistycznego myślenia administracji rządowej odnośnie redystrybucji zamiast dążenia do pozostawienia jak największego odsetka środków w samorządach.

W związku z powyższym, zwracamy się do posłów z Państwa komisji o poparcie projektu ustawy złożonego przez Komisję Petycji, mimo negatywnego stanowiska Rządu.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka

